

Otsikko: Kuinka eettisesti syömme?	Oppiaineet: Filosofia Laaja-alaisuus: Eettisyys ja ympäristöosaaminen ,globaali- ja kulttuuriosaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen
Tekijä: Niina Torvinen	Päivämäärä: 20.11.2020
Kuvaus: <p>Tämä tunti on suunnattu Ruokavisioiden kokonaisuuden filosofian tunnin osaksi, mutta sitä voidaan käyttää myös erillisenä tuntisuunnitelmana.</p> <p>Tunnin tarkoitus on pohtia, mitä eettisiä haasteita ruokaan ja ruoantuotantoon liittyy, miten näitä asioita käsitellään esimerkiksi yhteiskunnassa ja mediassa, ja millaisia eettisempiä ja kestävämpiä ratkaisuja maailmalla tarvittaisiin. Näkökulma on hyvä pitää avoimena, jolloin voidaan tarkastella eettisiä kysymyksiä kansainväliselläkin tasolla. Ajatuksia voidaan yhdistää opettajan johdolla etiikkaan liittyvään filosofian termistöön ja käsitteisiin.</p> <p>Toteutus: Opiskelijat voivat pienissä ryhmissä toteuttaa haluamansa muotoiset esitykset valitsemastaan, tuntiin liittyvästä aiheesta. Tarkastelun kohteeksi voidaan ottaa esimerkiksi tietty ruokalaji, ruoantuotannon ketju tai mainos, joka on herättänyt tunteita tai ajatuksia. Ruoantuotannon eettisyydessä voidaan tarkastella esimerkiksi eläintuotantoa ja ihmisoikeuskysymyksiä. Lisäksi voidaan tehdä vertailua eri ruokavalioiden eettisyyden välillä.</p> <p><u>Esimerkkejä aiheista:</u> Mitä eettisiä haasteita soijantuotannossa tai lihakarjan kasvatuksessa voi olla? Kuinka toimitaan maissa, joissa esimerkiksi metsää raivataan laittomasti suurten viljelmien tai lihakarjan kasvatuksen tieltä? Onko ruoantuotannossa huomioitu eläimen hyvinvointi, tai voiko olla, että suosittu ruokatuotteen valmistuksessa on käytetty lapsityövoimaa? Kuinka kahvipavut tai suklaa löytävät tiensä suomalaisten kahvipöytiin? Millaisia eettisiä haasteita tämän matkan varrelle liittyy?</p> <p>Halutessa esityksiin voidaan ottaa mukaan myös opiskelijoiden itse keksimiä vaihtoehtoisia tapoja sille, kuinka voisimme syödä eettisemmin. Opiskelijat voivat tutustua olemassa olevaan lainsäädäntöön ja sertifikaatteihin, joita myönnetään eettisesti tai ekologisesti toimiville yrityksille ja tahoille, sekä näiden myöntämisperusteille.</p>	
Kesto:	Materiaali oppitunnille: https://openruokaopas.fi/katsomusaineet/ https://feesuomi.fi/lehti/ymparistokasvatuksen-filosofiaa-ajatuksia-veli-matti-varrin-teoksesta/ https://openilmasto-opas.fi/filosofia/ https://www.elaintieto.fi/totta-vai-tarua/ https://www.martat.fi/marttakoulu/ruoka/kestava-ruoka/eettisyys/ https://wwf.fi/ruokaopas/syo-ymparistoystavallisesti/ Videoita:

Oppimateriaalit on tuotettu ja koostettu opettajien ja korkeakouluopiskelijoiden toimesta vuosina 2019-2021 Ilmastomuutos lukioihin! -hankkeessa (Opetushallituksen rahoittama hanke lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen). Materiaalit löytyvät kotisivuilta <https://www.ilmastonmuutoslukioihin.fi> ja ovat vapaasti käytettävissä.

	<p>https://areena.yle.fi/1-50490901 (Line ja huomisen ruoka -sarja) https://areena.yle.fi/1-4672647 (Yle Areenan sarja: Omavaraiset. Jakso 3: Kaikki ruoka luonnosta) https://www.youtube.com/watch?v=wKSUZrLZrdY (TED Talk: Future of Food - Feeding the World in a Sustainable Way) https://www.youtube.com/watch?v=dc3yMgR6YQ4 (TED Talk: It's Not Food, It's the Food System)</p>
Arviointi:	<p>Arvioidaan formatiivisesti opiskelijan kykyä etsiä ja hyödyntää ruokaan ja ruoantuotantoon liittyvää etiikkaa. Arvioidaan, kuinka oppilas ymmärtää ja hahmottaa ihmisoikeuksiin, eläinten hyvinvointiin sekä vastuullisiin elämäntapoihin liittyviä yhteiskunnallisia haasteita. Lisäksi voidaan arvioida summatiivisesti opiskelijoiden ryhmätöitä.</p>
Tavoitteet:	<p>Opiskelija tutustuu ruokaan ja ruoantuotantoon liittyviin eettisiin kysymyksiin. Opiskelija vahvistaa ihmisoikeuksien tuntemustaan ja toimijuuttaan ihmisoikeuksien, yhdenvertaisuuden, oikeudenmukaisuuden ja eettisesti vastuullisten elintapojen edistämiseksi.</p>
Huomioita:	<p>Tätä tuntisuunnitelmaa voidaan käyttää tuntisuunnitelmakokonaisuudessa, jossa yhdistetään psykologian, filosofian, kuvataiteen ja matematiikan opetusta sekä tulevaisuuden ruokavisiioita.</p>

Oppimateriaalit on tuotettu ja koostettu opettajien ja korkeakouluopiskelijoiden toimesta vuosina 2019-2021 Ilmastomuutos lukioihin! -hankkeessa (Opetushallituksen rahoittama hanke lukiouudistuksen toimeenpanon tukemiseen). Materiaalit löytyvät kotisivuilta <https://www.ilmastonmuutoslukioihin.fi> ja ovat vapaasti käytettävissä.